

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Okrožna oblastva in okrožni zastopi.

V prestolnem govoru je vlada naznanila predlogo o razdelitvi dežel v okrožja in je zelo verjetno, da se bode taka postava sklenila. Ker je predmet za štajerske Slovence še morebiti večje važnosti nego volilna reforma, je dolžnost vseh političnih krogov k ti zadevi zavzeti točno stališče. Narodna stranka je v tem oziru storila začetek s pomenljivim sklepom, ki se je sprejel na zaupnem shodu preteklo nedeljo na Ponikvi.

Okrožna oblastva niso kaj v Avstriji neznanega, ampak so bila seveda v drugi obliki uvedena pri nas že pred ustavno dobo. L. 1849. se je to vprašanje zopet obravnavalo, pa do odločitve ni prišlo. Že takrat se je iz nemške strani sprožil predlog, naj se razdeli n. pr. Češko v 9 okrožij, Moravsko v 3 okrožja, Štajersko pa v 2 okrožji. V novejšem času je minister Körber Nemcem na ljubo deloval na uvedenje okrožij na Češkem. Beckovo ministerstvo je, kakor je videti, odločeno to zadevo končno rešiti in sicer ne samo na severu države. Slovenci moramo vsekako strogo paziti, da se pri tem naš položaj izboljša in ne poslabša in glede Štajerske moramo zahtevati okrožja, v katerih bomo Slovenci od nemškega dela dežele strogo ločeni.

O potrebi in bistvu okrožij bode prilika obširno govoriti in bode v ti zadevi treba tudi našim poslancem pokazati, ali se zavedajo ogromne važnosti tega vprašanja. Gotovo je, da je n. pr. štajerska deželna vlada in štajersko deželno zastopstvo nesposobno sedanjemu času primerno bodisi v upravnem ali zakonodajnem oziru v polni meri vršiti svojo dolžnost. Delokrog in razsežnost obročja sta prevelika. Štajerska namestnija zlasti glede Spodnje Štajerske svojo nalogo izvršuje skrajno zanikerno, enako deželni zbor in deželni odbor. Odločujoči krogi nimajo niti volje niti sposobnosti za procvit Spodnje Štajerske uspešno delovati. Tudi podrejena glavarstva niso kos svoji nalogi. Okrajni zastopi so istotako prišli na slab glas. Treba vsekako popolnega preobrata v upravi in autonomnih (samoupravnih) zastopstvih. Namestnija in deželni zbor in odbor se morajo razbremeniti. Obdržijo naj delokrog, kateri jim pri-

pada po resničnih potrebah, česar pa niso sposobni, naj se poveri drugim činiteljem. Ako se ustanovi za Spodnje Štajersko posebno okrožje, bode spodnještajersko okrožno glavarstvo s sedežem v Celju gotovo mnogo bolj sposobno upravljati Spodnje Štajersko s pomočjo podrejenih glavarstev nego do sedaj graška namestnija. Tem večje uspehe imamo pričakovati od spodnještajerskega okrožnega zastopstva, ki bode nekak deželni odbor v manjšem obsegu.

Spodnje Štajersko je v gospodarstvenem in kulturnem oziru grozovito zanemarjeno. In vendar bi se tu dalo za splošni napredek prebivalstva mnogo doseči, če bi Spodnještajerci bili ločeni od Gradca vsaj v onih zadevah, ki se edino nas tičejo. Ustanovitev posebnega okrožja za Spodnje Štajersko pa moramo tudi iz splošnih političnih razlogov le odobravati, kajti to je zahteva, ki sloni na potrebi ločitve po narodnosti, kakor isto zlasti Nemci na Češkem zahtevajo. Kar je pa Nemcem na Češkem in Moravskem prav, ne sme se Slovincem na Štajerskem odrekati. Socijalni demokrati, ki se ogrevajo kakor Malorusi in Slovenci za narodno samoupravo, bodo gotovo tvoritev okrožij na ti podlagi zagovarjali. Nam Slovincem se pa mora dati prilika, da svoje zadeve v slovenskem delu štajerske dežele tudi sami uredimo, kar bode tem lažje mogoče, ako se ustvari tudi politična okrožna oblast, katere naloga bode času in položaju primerna uprava Spodnje Štajerske.

Pozivamo vse občine, vsa društva in zastope, naj zavzamejo takoj v ti zadevi svoje stališče in jim priporočamo, da store podobne sklepe, kakor se je v ti zadevi storilo preteklo nedeljo na Ponikvi. Glede slovenskih poslancev vseh strank pa izražamo le nado, da veliki trenutek ne bi našel zopet majhnih mož, kakor se je zgodilo pri volilni reformi. Pozor!

Iz političnega sveta.

Hrvaški sabor

bo sklican najbrže med 10. in 15. novembrom. S koalicijo so se začela pogajanja radi dovolitve proračuna.

Dalmatinski deželni zbor.

Po dveletnem odmoru se skliče 9. septembra zopet dalmatinski deželni zbor. To zasedanje obeta biti zelo zanimivo, ker se bo razpravljalo o perečih vprašanjih za deželo in prebivalstvo. V ospredju bodo vprašanja o združitvi Dalmacije s Hrvaško, o nagodbi, o Zadru itd. Tudi jezikovno vprašanje se mora rešiti v tem zasedanju, ker bodo to zahtevali poslanci z vso odločnostjo. Dvojezičnost v tej izrazito hrvaški deželi je nesmisel, ker tvorijo Italijani neznatno manjšino 15.000 duš. Deželni zbor se bode bavil tudi z železniškimi načrti in s tem, kje naj ima dalmatinska parobrodna družba svoj sedež, v Spljetu ali Trstu.

Bolgarsko.

Brez vseh slovesnosti, tiho in skromno se je praznovala dvajsetletnica vladanja kneza Ferdinanda. Knez menda sam dobro čuti, kako neprijeten je pri narodu.

Češka socijalna demokracija

je imela svoje zborovanje od 11. do 15. t. m. v Plznem. Iz raznih poročil je posneti, kako silno napreduje ta stranka na Češkem. Pri predzadnjem zborovanju se je poročalo, da ima stranka 1516 organizacij, letos pa že, da jih ima 1922. Pri državnoborskih volitvah letos si je priborila stranka 24 mandatov, dočim so ji nasprotniki prekovali, da jih dobi k večjemu 8. Od 1.086.000 volilcev je glasovalo za češke soc. dem. kandidate 400.900 volilcev, torej 37%. Ker je bilo na Češkem 10 strank v volilnem boju, je jasno, da je soc. demokracija najmočnejša stranka. A tudi v nemških delih dežele je oddalo 20—25 tisoč čeških delavcev svoje glasove nemškim soc. dem. kandidatom. — Tudi časopisje stranke silno napreduje. Tako se tiska list „Zař“, ki se prodaja po krajcarju, danes v 90.000 izvodih. Tukaj se vidi, kaj premore vstrajno organizacijsko delo.

Kmečka stranka na Ogrskem.

Ogrski kmetje so popolnoma nezadovoljni s politiko lepih obljub, kakoršno delajo Košutovci. Stanje kmeta se slabša od dne do dne, in v očigled temu se je začelo že po mnogih okrajih gibanje za ustanovitev kmečke stranke. Gibanje se širi vedno bolj in v nekaterih okrajih je že danes

LISTEK.

V torek in petek.

(Novela. — Spisal Josip Korzeniowski.) (Dalje.)

Jaz nisem nikak mladič več in nikak omahljiv in nestanovitven laskač. Le preresno zrem v svet in obsojam vsako lahkomišljenost. Hinavske in hladne galanterije, ki jih le prepogosto slišijo dame brez vsakega smisla in pomisleka ali celo v hudobnem namenu, še niso nikoli omadeževale mojih ustnic.

Vi, milostljiva gospodična, ste prva, ki obvladuje moje srce, in moja čustva morajo biti ravno tako globoka in močna, da sem se jih drznil že pri prvi priložnosti razkriti. Ah, vslišite moje prošnje!

Ves ta čas mu je zrla z resnostjo in sočustvovanjem v oči. Po nekoliko časa trajajoči pavzi je spregovorila:

„O, koliko bolesti mi provzročujete vi!“

„S svojo odkrito izpovedbo?“ je vprašal Mihael.

„O ne!“ je odgovorila hitro. „S svojo prošnjo!“

Zopet je utihnila, toda, ko je videla, da je njegov obraz pobledele, je odgovorila mehkejšje:

„V torek in petek okrog enajstih bom vedno tu.“

Sedaj pa pojdite; ko me boste natančneje spoznali, ne boste imeli veselja seznaniti se z mojim očetom, ki se nama tamle bliža.“

„Življenje in mir mi vrnite zopet, milostljiva!“ ji je pošepetal. Potem je vstal, ji pogledal še enkrat v obličje, ki se ga ni mogel nagledati, in odšel.

Ko je prišel domov, je bil srečen in žalosten obenem. Vsakovrstni dvomi so se porajali v njegovem srcu kakor lahke meglice, ki zatemnijo obzorje. Kmalu pa se je vzdignil njen jasni obrazek nalik solncu in vse prepodil.

Neprenehoma je mislil na ono srečanje in pogovor z njo, in rezultat teh mislij je bil vedno ugoden za Marino. Bil je zadovoljen, da mu je tudi ona svojo odkritost in poštenost vračala, da ni hlinila nedolžnosti, ampak obratno, da je pokazala veliko razuma, ker je že iz njegovih besed in potez spoznala, da misli resno in da je bila zavzeta od tega.

Samo njena obljuba, da bo prihajala v vrt,

ga je nekoliko žalostila. Ko je pomislil, kako globoko bi ga ranila samo z eno nepovoljno besedo, kako resnično blede in zmeden bi stal pred njo, je videl v njenem privoljenju samo dokaz njenega srca in sočutja zaradi njegovega položaja.

Samo na en tolmun je zadela ladjica njegovih sladkih upov nekoliko močnejše, namreč, ker mu ni hotela dovoliti, da bi se seznanil z njenim očetom in da bi jo smel obiskati na stanovanju.

Po daljšem vbijanju je rešil tudi to uganko. Gotovo morata biti zelo revna, si je mislil, in se sramujeta svoje revščine.

Oveseljen tudi nad to uganko kot drugi Arhimed, se je potolažil Mihael tudi zaradi tega in je veselega srca pričakoval prihodnjega torka.

Z samozavestnimi in gotovimi koraki se je vrnil ta dan iz vrta po polu ene. Dasi je solnce žgalo kakor ogenj, je vendar nesel klobuk v roki

V petek pa je imel še več veselosti in humorja.

Njegova sreča se je povzpnila od torka do petka in od petka do torka vedno na višjo stopinjo.

(Dalje prih.)

gotovo, da pri prihodnjih volitvah v ogrski državni zbor ne zmagajo več Košutovci, ampak kmečka stranka.

Dopisi.

Sv. Jurij ob Juž. žel. Gledališke predstave naše vrle „Knjižnice“ predzadnjo nedeljo so se obnesle nad vse krasno. Naši ljudje, osobito mladi, so zopet pokazali, da se ne ustrašijo nobenih zaprek, kadar se gre za pravi napredek in povzdigo. Igralci so vsi krasno izvajali svoje vloge. Kličemo mladim možem: Le pogumno naprej! Naša Knjižnica še ima komaj 1 leto obstanka in je več storila za probujo in napredek svojih članov kakor ljubitelji črne teme in obrekovalci okoli „Katoliškega obrekovalnega društva“ v šestih letih. Ves čas je vestno služila svojemu namenu, širiti duševno obzorje svojim članom, ter jih voditi do vedno višje popolnosti in napredka. Dobro časopisje je orožje, je sredstvo, ki jači ljudi, preobrazuje svet in ustvarja napredku pot; ono je najboljši govornik in predstavitelj vseobčnega gibanja in napredka, ono spodbudi in pridobi človeka za vse dobro, ga emancipira, da začne o vsem razmišljati in delovati ter se boriti za to, kar spozna za edino pravo. Sicer je tudi med nami še vedno preveč onih, ki menijo, da bo na svetu vse vedno tako kot je, ki imajo vsled svoje okorenosti omejeno obzorje. Ne poznajo novodobnega svetovnega gibanja in blatijo ter zaničujejo vsakogar, ki sodi drugače, misli s svojo lastno glavo in želi vsem dobro. Zato moramo mi tem vzorneje delovati, ne gledati ne na levo ne na desno, da prepričamo in pridobimo mlade moči na edino pravo pot. Borimo se povsod za prostost naziranja in mišljenja, ker le:

Misel nam prosta odkriva
napredka in znanosti hram;
v duše čuteče pogum nam vliva,
temota škodljiva razblinja se nam.
Preveč nam že je duševne temote,
nevednost, neumnost preseda nam že,
otresimo, bratje, se vse sramote,
mislimo, učimo, združimo se. T.

Gornjigrad. Čuden duh veje pod novim sodnikom Grebencem pri našem sodišču. Ali misli ta mož, če je bil prej v Celju, da bo s svojo nemškutarijo tukaj med popolnoma slovenskim prebivalstvom delal zdražbo? Ali je zato postavljen pri nas kot sodnik, da nas s svojim očitno protislovenskim postopanjem pri nalaganju pupilarnih denarjev v nemške šparkase izziva in draži? Nekaj časa človek razne drznosti mirno gleda in le prosi in opozarja — toda če se sodnik stavi v izrecno nasprotje z vsemi občinami okraja, se mora to imenovati brezstidno početje. Sodnik Grebenc mora dobro vedeti, da imamo južnoštajersko hranilnico v Celju, za katero je prevzel jamstvo tudi naš okraj. Zato sme in mora naš okraj tudi zahtevati, da se pupilarni denarji iz našega okraja vlagajo v ta zavod. Sodnik je uradnik za nas, plačevan iz našega denarja, ki se mora v takih zadevah ukloniti volji prebivalstva, ne pa postopati samovoljno. Že enkrat so občine našega okraja soglasno pozvale sodišče v Gornjemgradu, naj ne nalaga pupilarnih denarjev v nemške šparkase, ampak v naš slovenski zavod; ker se sodnik za ljudsko voljo ne zmeni, ga pozivljemo danes še enkrat javno, naj se ne norčuje iz ljudstva. Ako ta poziv ne bo pomagal, si bomo vedeli in znali proti takim uradnikom že še tudi drugače pomagati! Bomo videli!

Iz Kalobja. Večkrat sem že hotel nekoliko poročati od nas. Pa kmet težko do tega pride. Naš župnik ima zelo veliko skrb z narodno stranko in „Narodnim Listom“. Zadnjo nedeljo pri podružnici Sv. Jakoba je bila od začetka do konca pridiga o samih naprednih časopisih. Ali je to božja beseda? Bog nas je z našim župnikom bolj udaril kakor s trikratno točo. Nekdaj je bila pri nas slavna božja pot, prišli so k nam celo iz drugih dežel. Odkar imamo župnike, da znajo na farmane samo zabavljati, pa je tudi to minilo. Naš župnik pač ne privoščiči tujemu duhovniku grizljajev. — Še nekaj želj imamo. Splošno se sliši, da bi radi enkrat videli našega ljubljenskega poslanca Robleka. Upamo trdno, da nam bo to veliko željo kmalu uslišal, ker še nismo imeli časti ga poslušati, kakor naši sosedje Šentjurčani v času volilnega boja. Rad bi tudi nekaj omenil o krivicah, ki se nam godijo od naše šentjurske pošte; pismonoša, ki prihaja od tam k nam vsak drugi dan, je kaj čuden človek. Njegovega mr-

mranja mi Kalobjani ne razumemo; sploh pa na naša vprašanja niti ne odgovori, ampak samo malo prikima, kakor bi ne imel daru govora. Pripeti se mnogokrat, da pismo ali časopis, odposlan iz Celja, do nas potrebuje celih 8 do 12 dni. Pravilo mi je že mnogo sosedov in drugih, da se bodo skupno pritožili na c. kr. pošto ravnateljstvo v Gradcu. Ta nerednost je tudi vzrok, da so že nekateri različne časnike, tako tudi „Narodni List“ od jezé ustavili, ker ga niso redno dobivali. O podobnih stvareh mi je tudi že moj prijatelj Šentjurčan pravil. C. kr. pošto, oziroma g. ces. svetnika dr. Ipavica pa prijazno prosimo, naj potrebno ukrene, da ne bomo trpeli krivice še za naprej.

Šestrazredna javna ljudska šola v Sevnici je imela v šolskem letu 1906/7 403 učence, in sicer I. razred 100, II. razr. 78, III. razr. 78, IV. razr. 60, V. razr. 50, VI. razred 37 učencev. Šolsko leto se je pričelo dne 1. okt. 1906 in končalo 31. julija 1907. Poprej nameravana šolska veselica se letos ni priredila, posebno zaradi tega ne, ker je bil šolski obisk v zadnjih mesecih zelo slab.

Med letom so učenci uživali razne podpore. Krajni šolski svet je malone vse učence preskrbel s šolskimi knjigami in zvezki. Za božičnico so prejeli ubožni šolarji potrebnih oblačil za 535 K, od kojega zneska je tukajšnji grajščak, velerodni gospod Alojz Otto, c. in kr. stotnik v p., veledušno daroval 500 K.

V šolarski kuhinji je v zimskem času vsak dan po 200 in več učencev obedovalo brezplačno in se je vsem skupaj razdelilo 12.409 kosile.

V ta namen so prispevali in sicer:

Posojilnica v Sevnici	100 K
Posojilnica v Celju	50 „
vlič. g. župnik Doberšek	50 „
gospod c. kr. notar Korbar	30 „
gospa T. Folzer v. Atenah	20 „
vlič. g. župnik Kragl	10 „
g. Jože Papež v. Boštanju	10 „
„ Zorko v. Peclju	10 „
„ Jože Zalokar	4 „
„ kaplan Volčič	3 „
„ Pečar s. Kránjskega	1 „
od gg. trgovskih potnikov nabral g. Ludovik Smole	76'40 K
dohodki tombole	53'24 „
razni drugi dohodki	31'38 „
skupaj	449'02 K

Vrhutega so za šolarsko kuhinjo mnogi tržani in okoličani dajali raznih jestvin, kakor krompirja, fižola, žita, moke in krnha.

Vsem tu imenovanim in neimenovanim dobrotnikom naše šolske mladine, zlasti tudi gospodu katehetu Francu Šegula, ki je z veliko požrtvovalnostjo oskrboval šolarsko kuhinjo, izreka najtoplejšo zahvalo:

Vodstvo javne ljudske šole v Sevnici, dne 12. avg. 1907.

Jos. Mešiček,
nadučitelj.

Iz Hrastnika. (Odgovor „Gospodarju“.) Zadnji „Gospodar“ prinaša senzacionalno vest o „zaroti“ šolskih otrok zoper — svoje tovariše. Nam, ki smo o stvari poučeni, se pač ni niti sanjalo, da se bo o tej stvari pisalo v listih in bi na to poročilo ne odgovarjali, da ni resnicoljubni. „Gospodar“ zasukal vso stvar tako, kakor bi bili ta nameravani „atentat“ zakrivali nekateri pristaši narodne stranke, pred vsem seveda župan Roš. „Gospodar“ poroča, da so nameravali otroci, sinovi Roševih prijateljev (večinoma teh g. Roš niti ne pozna!) napasti otroke nemškutarjev iz kemične tovarne. Če bi bilo to resnica, je pač žalostno, da slovenski (!?) list prvi poroča kaj takega. Vendar moramo pa — v žalost „Gospodarjevo“ — konstatirati, da so se nameravali omenjeni rudarski otroci malo zlasati s kmetijskimi otroci, katerih starši so pristaši narodne stranke in tudi (saj ne bo kap zadela „Gospodarja“, kaj ne, da ne?) „kmečke zveze“. Videti je torej, da ni imel atentat političnega ozadja, ampak bila je zgolj otroška nepremišljenost, kakršna je tudi pri „Gospodarju“ v navadi . . .

Da bi hotel gosp. Roš vso zadevo prikriti? Pojdite, pojdite! Vso stvar je zasledila policija in ker se je pri enem fantu našlo nevarno orodje (palico z železno kroglo), so se vsi uteknili v občinski zapor, da bi se tako izognili močoci nesreči. Ko je prišel čez par ur iz občinske pisarne trboveljske g. župan domov ter o stvari izvedel, je ukazal otroke izpustiti. Pokaral jih je, drugače

kaznoval jih pa ni, kakor morda želi „Gospodarjev“ dopisnik. Ne zagovarjamo takih razposajenosti, rečemo pa, da je bil ta zapor dovolj huda kazen.

Podsreda. Naša župnija obsega tri ve like občine: Križe, Podsreda in Gorjane. Imamo tudi tri cerkve: farno cerkev v Podsvetju, cerkev na Gori in podružnico v Pečicah. Pri farni cerkvi in na Gori imamo drage orgle, a za nas so brez pomena, ker župnik Vaupotič ne pusti igrati. Nekaj mesecev je orgljal gosp. učitelj Potočnik, a temu je župnik prepovedal orglati, ker je svak, g. Maks Kos, potrgal Koroščeve letake raz farne cerkve. Lepo so te razmere! Ali se sploh ne da ničesar ukreniti zoper župnika? Škof, kje si?!

Dobje pri Planini. Gosp. župnik Vurkelc se mi zahvaljuje za dopise v „Štajercu“. Ta zahvala pa ni odposlana na pravi naslov. Ali je v dotičnih dopisih kaj resnice ali ne, to je sedaj njegova stvar; da pa on ni pisal ali vsaj povzročil dopisov v „Slov. Gosp.“ o moji osebi, tega pa ne morem verjeti, ker brez župnikovega vedenja se v tem oziru nič ne zgodi. Ako torej hočete imeti mir, bodite najprej sami mirni.

V. Pulko, nadučitelj.

Iz Moravec pri Malinedelji. Nedavno je „Sl. Gosp.“ hvalisal značajnost in duhovitost našega župana. Kako značajen je, kaže dejstvo, kako je delil navažanje ceste. Vprašamo Vas, g. župan, ali ste pravično in nepristransko delili? In kako je bilo pri volitvah? Ali Vas ni sram, da se poslužujete „šnopsa“, samo da bi ostali na prestolu? Pri volitvi starešinstva ste delali tudi značajno. Vaš volilni listek ste odali šele takrat — ali veste?? Sorodnikov protivolilcev ne sprejmete kot voznik pošte, še pri govedoreji bi nas radi komandirali! — In duhovitost, ta šele narašča pri našem g. županu: sprva je pridigoval le doma in pri svatbah, zdaj pridiguje že pri cerkvenem pragu, kmalu bo na prižnici! Zvezarji imajo res imenitnega člana in mi žalibog ravno tako imenitnega župana.

Več občanov.

Cven pri Ljutomeru. (Lažikmečke zveze nesramnost.) Kar počenjajo pristaši lažikmečke zveze, to presega vse meje. Eden najhujših in najnesramnejših je znani kričač Antón Trojnar, želar iz Cvena, kateri pri vsaki priliki gratis-pijače prvi pod mizo leži.

Tudi mene podpisanega je z lažjo in zvijačo pripravil do tega, da sem mu zanašajoč se na njegovo poštenost, podpisal prazno polo, na katero je on potem napisal dopis za „slavnega“ „Slov. Gospodarja“ v št. 32, o čemur se niti govorilo ni.

Podpisani izjavljam, da se ne strinjam z onim dopisom in preklicujem svoj podpis.

Fr. Brumen.

Iz Št. Petra pod Sv. gorami. (Izlet brežiškega Sokola.) Nedelja, dne 11. t. m. bila je za Št. Peter veličasten dan in ostane nam vsem, ki smo prisostovali pri sprejemu in telovadbi brežiškega Sokola, neizbriseno.

V zanimanju za Sokola je tekmovalo vse, da priredi našim ljubljencem kolikor možno lep in srčen sprejem. Trije slavoloki s primernimi napismi so se dvigali v zrak, hiše so bile okusno z zelenjem in cveticami okrašene, raz vsako hišo so plapolale v pozdrav Sokolom-slovenske trobojnice. Pri prvem slavoloku v Čehovcu, kjer se je vršil oficijelen sprejem, zbralo se je na stotine ljudstva, ki je nevztrpno pričakovalo prihod milih gostov. — Kar se začujejo veličastni zvoki sokolske koračnice, mogočni strelji topičev naznanijo prihod Sokolov v Št. Peter. Na obrazu vsakega je bilo čitati največje presenečenje in navdušenje, ko zagleda na čelu sokolske čete korakati graciozno, a čilo — 17 Sokolic v svojih toli ličnih in srčkanih oblekah. Urnebesni „Nazdar“-klici kar niso hoteli prenehati.

Po kratkem, a jedratem pozdravu šentpeterskega župana, g. Černelča, je stopila gospica Olga Černelčeva pred starosto, pozdravila Sokole v vznešenih in navdušenih besedah ter poklonila njih starosti, g. dr. Strašku, v znak navdušenja šentpeterčanov do Sokolstva krasen šopek cvetic, na kar se je g. dr. Strašek ginjeno zahvalil.

Na poti do telovadišča so bili sokoli in sokolice predmet živahnih in burnih ovacij, iz oken se je vsulo nebroj šopkov in cvetic na ponosno sokolsko četo.

Na telovadišču se je nabralo na stotine občinstva, ki je z navdušenostjo in občudovanjem sledilo izbornemu proizvajanju napornih in vratolomnih vaj na orodju. Ploskanje ni hotelo prene-

hati, ko so nastopile čile Sokolice. Fino, elegantno so proizvajale proste vaje, in marsikateremu je zaigrala solza v očeh, ko je videl med sokolicami dve petletni srčkani sokolici pri prostih vajah vzdigavati male ročice ter kretati se z tako ljubkostjo in sigurnostjo po telovadišču.

Po telovadbi smo se zbrali v Kranerjevi gostilni, kjer se je razvila pravcata ljudska veselica.

Da, nedelja je bila velik, nepozaben dan za Št. Peter. Brežiški Sokol je pa lahko ponosen na svoj uspeh; kajti samo resno, neizprosno delo, neumorna vežba, združena z železno disciplino, more roditi tak sad, tak velikanski moralen uspeh, kakor si ga je pridobil v nas s svojim vzornim nastopom „Brežiški Sokol“. Iskreno čestitamo!

Prijetna dolžnost nas veže, da se tu zahvalimo vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost tako veličastno obnesla, posebna hvala bodi izražena gospicam Olgi in Fini Černelčevi, Milki Moričevi in Ivanki Gerbačevi.

Pod sokolskim praporom je naša bodočnost, naš spas! Nazdar!

Štajerske novice.

Glavni zbor narodne stranke. Z veseljem povdarjamo, da je opaziti povsod veliko zanimanje za letošnji glavni zbor narodne stranke, ki se bode vršil meseca oktobra. Kličemo somišljenikom ponovno v spomin, naj se povsod izvrše priprave za ta zbor, ki bode za štajerske Slovence velikega pomena.

Boj. Klerikalci so tudi v pasjih dnevih bojeviti. Poslanca Roškar in Pišek, ki imata preobilo nujnega dela v svojih volilnih okrajih, se klatita po šoštanjskem okraju in rujeta zoper svojega slovenskega poslanskega tovariša Ježovnika. Pomaga jima kmet Mlakar iz Slovenjebistriškega okraja, ki se v zadnjem času žalibog čimdalje bolj udaja pijančevanju. Dr. Korošec je tudi šel zadnji četrtek hujskat v tuj okraj v Šmartno ob Paki ter je dal tam sklepati nezaupnico zoper poslanca — ptujskega okraja, svojega bratranca Ploja, zadnje nedeljo je strašil v Novi cerkvi in v Celju, za šmarski okraj se ne briga, akoravno je tam izvoljen. Kakor čujemo, bosta prihodnje nedeljo dr. Korošec in dr. Benkovič prišla izzivat v Roblekov okraj k Št. Jurju ob j. ž., kjer priredita shod. Vsakdo bode nam pritrdil, da je to zelo drzno izzivanje, ako poslanci, ki bi imeli doma dovolj opravka, n. pr. Pišek v mariborskem okraju v zadevi volitev v okrajni zastop, prihajajo hujskat v okraje, kjer niso izvoljeni. To izzivanje bode po našem mnenju deloma tudi dober sad rodilo. Ljudje bodo dražbarje s tem šele prav spoznali.

„Nesramnost je vedno tovarišica neumnosti.“ Te „zlate“ besede je zapisal zadnji „Gospodar“ ter s tem najboljšo označil sebe in svoje urednike. V isti številki namreč nesramno hujska proti Robleku češ: pred volitvami se je volilcem obljubovalo, da bo cena hmelju visoka, če Roblek zmaga; sedaj je Roblek izvoljen, a cena hmelja je nižja kot kedaj. In v savinski dolini razni kaplani razširjajo novico, češ, cena našemu hmelju je zato tako nizka, „ker je Roblek potegnil s Čehi“. Tako! Sedaj je pa po Robleku. Resnica pa je, da v novem državnem zboru hmeljsko vprašanje še ni bilo na dnevnem redu, da torej Roblek ni mogel „potegniti s Čehi“; resnica je dalje, da cela savinska dolina dobro ve, da dr. Korošec ki je napisal to neumno-nesramno notico, o hmeljarstvu toliko razume kakor njegov šolenj in on o pošteni politiki. Peklenska hudobnost, kakoršne je zmožen edino dr. Korošec in njegovi banditje, more tako hujskati. Ali sta mar Roblek in Ježovnik vsemogočna, da bi napravila točo po Češkem in ne v savinski dolini. Ali sta mar bila Roblek in Ježovnik takrat poslanca, ko se je sklopala nova hmeljska postava, ki tudi vsaj nekoliko vpliva na ceno našega hmelja? Ali ni bil takrat že dr. Korošec poslanec? — Roblek in Ježovnik sta v poljedelskem ministerstvu natančno razjasnila položaj savinskih hmeljarjev, prosila izdatnega pospeševanja tamošnjega hmeljarstva in storila vse, kar se v danih razmerah za hmeljarstvo storiti da. Sramota pa je za stranko, se se poslužuje tako nizkih sredstev v političnem boju!

Državni pravdnik dr. Bayer. Celjski državni pravdnik dr. Bayer je pomaknjen v višji čin in imenovan v Ljubno na Gornje Štajersko. Kdo bode v Celju njegov naslednik, še ne vemo, vendar je pa izpraznenje mesta državnega pravdnika

v Celju tako važen dogodek, da ga ne moremo molče prezreti. O dr. Bayerju moramo priznati, da je bil razumen mož, za svojo službo še pretirano vnet, vendar pa ž njim mnogokrat nismo mogli biti zadovoljni. Kot našemu ljudstvu kvarno moramo grajati pri tem državnem pravdniku pretirano uporabo preiskovalnih zaporov. V narodnem oziru opomnimo, da dr. Bayer v službi ni znal brzdati svojega strogo nemškega prepričanja in je zatisnil obe oči, če je kaka zadeva bila za Nemce neugodna, pri Slovencih je zasledoval vsako malenkost s pretirano strogostjo. Priznamo, da je pri obtožbah, ki so prišle pred senat, državno pravdnikstvo bilo slovenskemu jeziku še precej pravično, ostre pritožbe smo pa imeli nasproti dr. Bayerju glede obtožb za porotne sodnije, kjer se je v škodo pravosodstva izključno šopirila nemščina. Da bi bil dr. Bayer baš našemu listu nasproten, sicer ne moremo trditi, britko se je pa občutila njegova neprijaznost nasproti slovenskemu časopisju izza časa neznosnih zaplemb prej edinega celjskega slovenskega lista „Domovine“. Slovenski jezik je dr. Bayer še dobro obvladal. Strogo bode treba paziti, da se v bodoče pri državnem pravdnikstvu odpravijo grajani nedostatk in da dobimo državnega pravdnika, ki bode stvarno in tudi v narodnem oziru na svojem mestu.

Še nekaj o ormoškem shodu. Kaplan Ozvatič hoče utajiti, da je ob priliki ormoškega shoda kmete nahujskal in upijanil in da so bili ti tako razdivjani, da so celo z noži grozili. Gospod Ozvatič nas hoče spraviti nekako celo v zadrego in zahteva, da pridemo z dejstvi in z imeni na dan. Ker se to torej zahteva, naj se pa zgodi. Povdarjamo torej dejstvo, katero potrdi več zanesljivih prič, da je g. Ozvatič pred shodom po maši kar pred cerkvo lovil kmete, naj grejo na dogovor zaradi postopanja na shodu. Pri tem posvetovanju je naučil kmete, naj zabranijo, da bi shodu društva „Sloga“ predsedoval predsednik dr. Omulec ter naj na vsak način vsilijo kot predsednika Meška iz Lahonec. Ali to ni res, g. kaplan? Z mnogimi pričami se nadalje izkaže, da so bili bivši Plojevi volilci tako nahujskani, da so se bahali, da bodo Ploja z „lanci“ (verigami) pretepali. Saj je tudi upokojeni župnik Mlakar iz Hajdine pred ptujskim shodom zagrozil, da bode Ploju šinjak zaškrnil (vrat zavil), če na shod pride. S pričami je izkazano nadalje, da je na ormoškem shodu pri Kalchbrennerju Ozvatičev agitator kmet Kosi, p. d. spodnji Pušič iz Ključarovec z nožem grozil veleposestniku V. K. iz Lešnice. Ovadba se le vsled našega pomirjevalnega posredovanja ni vložila. Dejstvo je tudi, da sta na dan shoda velikonedeljski župnik in kaplan svoje kmete zapajala v Kandričevi gostilni, kjer je župnik plačal okoli 12 K, kaplan pa 14 K za vino. To je bila kupnina za sirovo postopanje zvezarjev na Plojevem shodu. Žalostno je, da kmečka zveza ljudi tako zapeljuje, pa ker nas g. Ozvatič hoče celo nekako na laž postaviti, ker smo to postopanje grajali, primorani smo bili objaviti ta dejstva, z ozirom na javno npravnost pa kljub Ozvatičevemu pozivu ne odgovarjamo njegovemu pozivu glede vzrokov, zakaj je moral od Velike nedelje iti. O tem v Mihovcih in pri Veliki nedelji že vrabci na strehah čivkajo, zadeva je pa za ljudstvo pohujšljiva, zato opustimo navesti tudi v tem oziru dejstva.

Plodonosen dan na Ponikvi. Redkokedaj se zgodi, da bi se kmečko ljudstvo tako vrolo zanimalo za razna vprašanja, politična, narodna in gospodarska, kakor se je to zgodilo v nedeljo, dne 18. t. m. na Ponikvi ob j. žel. Vrli ponkovski kmetje so ta dan pokazali, kako resen smisel imajo za razna dnevna vprašanja in kako globoko pojmujejo njih veliko važnost. Na 3. uro popoldne je sklicala neumorno delavna šentjurska kmetijska podružnica kmetijski shod k g. Žličarju v svrhu ustanovitve kmetijske podružnice za Ponikvo. Nad 150 poslušalcev je prišlo poslušat g. potovalnega učitelja Belleta, ki je strokovnjaško razpravljal o raznih kmetijskih vprašanjih. Nato se je sklenilo ustanoviti kmetijsko podružnico za Ponikvo; takoj se je priglasilo po navdušujočih besedah g. dr. Karlovška nad 50 mož kot udje podružnice in izvolil se je odbor iz najodličnejših ponkovških kmetovalcev. Načelnik podružnice je g. Zabukošek. — Po končanem kmetijskem shodu se je začel ob pol 5. uri pri g. Podgoršku zaupni shod narodne stranke, kateri je bil sklican v svrhu ustanovitve krajevnega odbora narodne stranke za Ponikvo. Možje, ki jih je prišlo k sestanku

nad 50, so vztrajali pri posvetovanju blizu do 8. ure, dasi so že bili navzoči tudi pri kmetijskem shodu. To dejstvo kaže vso duševno čistost in žilavost vrlih ponkovških kmetovalcev. V imenu narodne stranke je g. dr. Kukovec razpravljal o načelih stranke, o njenem postanku in njenem namenu ter o njeni organizaciji in je pozval navzoče, naj si izmed sebe izvolijo danes krajevni odbor, kateri bo za ponkovško občino imel vse tiste naloge vršiti, kakor jih imajo strankini okrajni odbori po drugod. Razpravljal je dalje, kako se dan za dnem pojavljajo na svetovnem vidiku nova politična vprašanja. Eno teh vprašanj je tudi od vlade obljubljen ustanovitev okrožnih oblastnij, nasproti čemur moramo štajerk. ki Slovenci zavzeti svoje stališče. Tudi glede vprašanja jugoslovanskega ministerstva moramo zavzeti odločno stališče. Govoril je potem še o postopanju klerikalnih poslancev, tako tudi dr. Korošca, ki si ne najdejo boljšega dela, kakor hoditi v tuje okraje proti tamošnjim narodnim poslancem hujskat, v svoje okraje pa ne pridejo sporočati, kaj so storili za svoje volilce. Zborovalci so to lopovsko postopanje klerikalnih poslancev najodločnejše obsodili. — G. dr. Karlovšek je v lepih besedah razmotrival, kaj je pravzaprav narodna stranka in poudaril, da je ona združitev vseh Slovencev, ki mislijo s svojo glavo in delajo po svoji pameti ter si ne dajo predpisovati v javnem življenju ničesar. — Izvolil se je na to krajevni odbor narodne stranke za Ponikvo in sicer sledeči gg.: Juri Siter, Jakob Zdolšek-Šuc, Jakob Zdolšek-Zagrediščnik, Jože Mlakar, Jože Zdolšek-Kristan, Franc Rataj, Anton Vrečko, Anton Podgoršek, Janez Marzidovšek, Jože Zdolšek-Zabukošek, Martin Lah iz Brezovice, Anton Štor, Ivan Mlakar, Janez Senkar, Štefan Potisk, Blaž Lisec, Lovrenc Žnidar, Jožef Kolar in Martin Lah. Novi odbor se snide v nedeljo in si izvoli izmed sebe razne funkcionarje. — G. dr. Kukovec poziva odbor k vztrajnemu delu v prosep stranke, istotako g. dr. Karlovšek. — Sprejmejo se sledeče rezolucije:

I. Na političnem zaupnem shodu na Ponikvi ob j. ž. dne 18. avg. 1907 zbrani zborovalci pozdravljajo odlomek prestolnega govora o uvedanju okrožnih oblastij in okrožnih zastopov. Izražamo svoje po mnogoletni izkušnji utrjeno prepričanje, da niti namestnija niti deželni zbor ali odbor v Gradcu nista sposobna čuvati gospodarstvene, in narodne interese prebivalcev Spodnje Štajerske. Zato zahtevamo, da se pri razdelitvi dežel v okrožja ustvari posebno okrožje za ozemlje, katero pripada do sedaj okrožnim sodnijam v Celju in v Mariboru in za slovenske občine graške deželne sodnije. Pozivljamo vse slovenske poslance brez razlike strank, da se pri načrtu o ustanovitvi okrožnih oblastnij in zastopov na vsak način z vso močjo složno zavzamejo za okrožje, katero naj obsega celo slovensko ozemlje na Štajerskem. Izražamo prepričanje nujne potrebe, da vse občine, okrajni zastopi, javni zbori in društva izrečejo takoj soglasno zahtevo po ustanovitvi političnega okrožnega oblastva za Spodnje Štajersko in odgovarjajoči okrožni zastop.

II. Na političnem zaupnem shodu na Ponikvi dne 18. avgusta 1907 zbrani zborovalci odločno zahtevajo od slovenskih in hrvaških poslancev v državnem zboru, da izposlušajo uresničenje naše stare zahteve po zastopniku Jugoslovanov v ministerstvu, kateri bo z vso vneto zastopal narodne, gospodarske, politične in kulturne koristi Slovencev in Hrvatov pri vladi.

Sklenilo se je še, na Ponikvi obstoječo, a zaspalo knjižnico znova urediti in jo izročiti kot javno ljudsko knjižnico v splošno uporabo. — G. Kveder pozdravi novi krajevni odbor narodne stranke v imenu šentjurskega krajevnega odbora ter mu želi čilega in vrlega delovanja. Nato zaključil g. dr. Kukovec to zanimivo tri ure trajajoče zborovanje.

Ciril-Methodova družba in koroški Slovenci. Nismo imeli namena se kakorkoli vmešavati v koroške razmere, da bi se nam ne moglo očitati, da zanašamo tudi v vrste koroških Slovencev „bratomorni boj“. Toda zadnji „Mir“, glasilo koroških Slovencev, se s tako drznostjo zaletava v mladino, ki je doslej pošteno delovala za Ciril-Methodovo družbo ter za njo storila gotovo stokrat več kakor dr. Brejc, Grafenauer in drugi, da ne moremo več molčati. Čudne so postale razmere. Prišel je iz Kranjskega mlad, navdušen mož, dr. Brejc — in novo življenje se je začelo po Koroškem. Že omahujoče moči koroških Slovencev so se nenadoma zopet vzbudile in plamen

narodnega navdušenja je šel čez Koroško. Ne klerikalizem, ne liberalizem — Slovenstvo je bilo, ki bi naj dvignilo koroške Slovence. Tako smo upali! Čutili smo pač že takrat, da pod vsemogočno voljo izrecnih klerikalcev Podgorca, dr. Brejca in drugih bo začel klerikalizem hlastno stezati svoje roke po koroških Slovencih. In danes se to godi! Danes vpije „Mir“: Liberalcem na Kranjskem pa javljamo: ne svetujemo Vam, prodirati čez naše meje. In to se godi v tistem članku, v katerem se najtopleje zagovarja klerikalizem. Klerikalizem je postal na Koroškem „trumf“ — v znamenju klerikalizma — in sicer jako ošabnega — bodo koroški Slovenci vedno bolj nazadovali. Čudni so ti možje: na eni strani očitajo dosedanjemu vodstvu družbe, da je premalo, dosti premalo storilo za koroške Slovence, na drugi strani pa psujejo one, ki so izrinili te nedelavne može iz vodstva družbe ter jih nadomestili z mladimi, čilimi močmi, psujejo one, ki so sveto obljubili, da bodo baš za koroške Slovence čim največ storili. Ne verujemo jim tega, pravijo ti gospodje, če pa jim kdo v obraz pove, da ravnajo neumno, če mečejo novemu vodstvu družbe polena pod noge, pa se zopet oglase v svoji ošabnosti in pravijo: „kdor napada dr. Brejca in Grafenauerja — z njim ne govorimo več“. Vraga, ali sta dr. Brejc in Grafenauer tudi takrat sveta in nedotakljiva, kadar v družbi z najhujšimi klerikalci dr. Korošcem in Žitnikom streljata kozle? Čudni nazori so to! Vodstvo koroških Slovencev ima pač veliko bolj dolžnost z zaupanjem gledati na nove može v vodstvu družbe, ki so že dozdej pokazali, da imajo čut za težki boj koroških Slovencev, seveda za boj narodni, ne pa za boj fanatičnih klerikalcev nasproti slovenskim naprednjakom. Le odrivajte te slednje iz svojih vrst, kakor to naznanjate, gg. dr. Brejc in drugi — in po desetih letih bode opazili žalostne posledice svojega delovanja. V znamenju klerikalizma, v katerem danes stoji politika koroških Slovencev, ti ne bodo nikdar napredovali, ampak dosledno nazadovali. To je naša prva in tudi zadnja beseda o tej stvari.

Imenovanje. V Celje je imenovan na mesto v Brežice prestavljenega inženirja pri c. kr. glavarstvu Sernetza neki stavbni pristav Weingerl. Seveda mora biti Nемеc — za okraj, v katerem je 96% Slovencev.

Osebnost. G. Vinko Strgar, rudniški nadkomisar v Celju, je imenovan vodjem revirnega rudniškega urada v Ljubljani. Upamo, da na njegovo mesto v Celje pride zopet Slovenec.

Komedijo so uprizorili zopet nemškutarji iz Celja, Šoštanja, Celovca in drugod minoli četrtek v Šoštanju. Celovski „pevci“ so prišli obiskat svoje bratce v Šoštanju. Vsa komedija je bila silno klaverna in je pokazala, da je edino orožje nemštva danes še vpitje in razgrajanje. Ko so se v Šoštanju napili, so se vrnili celjski nemškutarji v Celje in med potjo seveda morali po stari navadi kazati svojo znano afriško kulturo. Izzivali so, kjer so le mogli. No Slovenci so jih lepo pametno pustili v miru, kakor stori to vsak pameten človek, če ga nahruli pijana baraba.

„Zdaj smo si z Žmavcem na jasnem.“ Glede te novice v eni zadnjih številki nam je poslal g. Andrej Žmavc pismo, v katerem pravi, da ni v zvezi z raznimi nemškutarji na Spodnjem Štajerskem glede snovanja posojilnic. Oplotniški slučaj pojasnjuje tako, da je obč. odbor v Oplotnici zahteval, naj se osnuje tam kmečka posojilnica, in g. Žmavc da je bil službeno in uradno tja odpisan, da posreduje. Spočetkoma — pravi — ni niti vedel, da je občinski odbor v nemškutarjskih rokah.

Hmeljska letina v Sav. dolini bo znašala pri goldingu okoli 40% lanske — skupno okoli okoli 10.000 centov. Ta teden bo golding obran. Pozni hmelj bo dal okoli 12.000 centov; obirati ga bodo začeli prihodnji teden.

Požar. V nedeljo 18. t. m. okrog 10. ure zvečer je pogorelo v Spodnji Hudinji pri Celju gospodarsko poslopje Jakoba Jelena. Ker ni blizo vode, niso mogli gasiti. Živino so rešili. Posestnik trpi precejšnjo škodo, ker je bil za malo svoto zavarovan.

V Loki pri Zidanem mostu so sklenili kmetje si osnovati posojilnico-rajfajzenovko. Ker niso šli ponižno prosit za dovoljenje k župniku, je ta začel spletkariti po stari navadi teh miro- in slogoljubnih gospodov — glej slučaj Malanedelja! — in je hotel pod firmo kranjske klerikalne združne zveze v naglici ustanoviti posojilnico — v kateri bi on gospodoval in komandiral. Pa mož

še premalo pozna postave — in tako se mu je stvar ponesrečila. Naša kmečka posojilnica pa je že registrirana in začne v kratkem poslovati. — Želimo obilo sreče!

II. shod slov. narodno-radikalnega dijaštva v Celju se vrši od 5. do 8. septembra. 5. septembra zvečer je prijateljski sestanek. 6. sept. ob 8. dopoldne se začne zborovanje in se bo govorilo: jugoslovanska ideja in slovensko dijaštvo; dvoboj. Ob 3. uri popoldne: Alkohol, nikotin, spolno vprašanje. Dne 7. septembra ob 9. uri dopoldne: narodna obramba; svobodna šola. Ob 3. uri popoldne: Slovenska visoka šola; srednje šole; žensko šolstvo; strokovno šolstvo. Dne 8. septembra ob 9. uri dopoldne: zaključno zborovanje; popoldne: izlet v Žalec.

Iz Hrastnika. Ustanovni shod „Narodne čitalnice“ se je vršil v četrtek 15. t. m. ob lepi udeležbi. V imenu osnovalnega odbora je pozdravil došle g. Miloš Roš. Predsedoval je nadučitelj g. Janko Sorčan. Odbor se je sestavil tako-le: Janko Sorčan, predsednik, Alojzija Pintar, podpredsednica, Miloš Roš, tajnik in knjižničar, Vinko Šentjurec, blagajnik. Miloš Babič, Ignac Jan, Jakob Rainer st., Janez Urbajs, Ivan Urlep, odborniki. Namestnika: J. Restar, P. Slokan. Preglednika: Andrej Dolanc in Jos. Raker. — Udov se je prijavilo takoj 49, katero število se pa bo gotovo v nekaj tednih povzdignilo na par sto.

Knjig ima doslej čitalnica 162, katere so darovali: sl. „Slovenska Matica“ 62, g. Ludovik Plavšak iz Sv. Jurija ob Taboru 37 in g. Miloš Roš 63. Da bo mogoče ustrezati vsem zahtevam, prosimo, da bi se nas Hrastničanov spominjali še drugi gospodje in gospe, ter poslali na naslov „Narodna čitalnica Hrastnik“ knjig in denarnih prispevkov.

V srce zabodel je pri pijači v Kolšekovi hiši v Trbovljah vsled malega prepira rudniški kovač Žarn rudarja Aškerca.

Volitve v pridobinsko komisijo Brežice se vrše dne 2. in 3. septembra, oziroma 12. in 13. septembra t. l. — Slovenski kandidati so za III. davčno družbo kot volilni možje za davčni okraj Brežice: g. dr. Ivan Benkovič, odvetnik in g. Anton Klavžar, posestnik, oba v Brežicah; za davčni okraj Sevnica: g. Lud. Smole, trgovec v Sevnici; za davčni okraj Kozje: g. dr. Josip Barle, c. kr. notar v Kozjem, kot član g. dr. Ivan Benkovič v Brežicah, kot njega namestnik g. Franc Gerec, trgovec v Pišecah; za IV. davčno družbo voli Brežice 20, Kozje 19, Sevnica 12 volilnih mož, na katere naj si Slovenci po okrajih zedinijo po vpogledu v volilne imenike, razpoložene v davčnih uradih. Kot kandidat za mesto člana je določen g. Jože Pečnik, posestnik v Zg. Sušici na Bizeljskem, kot namestnik g. Anton Umek, trgovec v Brežicah. — Iz komisije sedaj izstopita brežiška Nemca Schniderschitsch in Sollner. — Pozor Slovenci! Udeležite se gotovo volitve!

Pomiloščeni kaznjenci. O priliki rojstnega dne, 18. avg. je cesar pomilostil 38 kaznjencev, med temi 5 iz graške in 4 iz maribotske moške kaznilnice.

V Sečovi pri Rogaški Slatini je padel v studenec in utonil 13 mesečni Viktor Novak. Sestrica, 13 let stara, je premalo nanj pazila.

Na Dobrni je umrl 76letni lekarnar Pavel Westher.

V Št. Petru v Sav. dol. so si kmetje ustanovili posojilnico-rajfajzenovko. Tudi tukaj je hotel župnik nekaj spletkariti, pa se mu je ponesrečilo. Novemu kmečkemu zavodu želimo obilo blagoslova.

Iz Letuša. Naš g. dekan prav lepo uči naše otroke, kako treba stariše ubogati. Nedavno je nesel zadnjo popotnico nekemu bolniku. Ko mu je na poti nazaj hotela hči spoštovanega gostilničarja poljubiti roko, ji je dajal „lepe“ nauke, med drugim, da ne sme očetu nič verjeti, kar ji bo iz časnikov pravil. Dotični gostilničar pa bere tudi „Slov. Gosp.“ Če je g. dekan mislil na ta list, mu še odpustimo. Vseeno pa se moramo odločno izreči proti temu, da bi duhovniki — in če imajo tudi rdeče kolarje — na tak način deco hujskali proti nam staršem.

V Šmartnem ob Paki je minoli četrtek razgrajal na nekem shodu, lagal in farbal ljudstvo dr. Korošec. K sreči ljudstvo tega „fanta“ že pozna in tako je prišlo, da se je nabralo kakih 60—70 ljudi, med temi k večjemu 30—35 klerikalnih volilcev. Ker je dr. Korošec kvasil prav

imenitne stvari, se bomo v prihodnji številki malo z njim pomudili. Rečemo danes le, da je shod bil jako klavern.

Zdaj je pa po nas! Čujte, ljudje božji! Lažikmečka zveza je priredila shod v Škalah dne 11. t. m. Klerikalna poslanca Pišek in Roškar — ki še v svojih okrajih nista ljudem povedala, kaj sta „dosegla“ — sta prišla hujskat v Ježovnikov okraj. In pobožni „Gospodar“ poroča med drugim: „Posestnik Tučman iz Pasje vasi vpraša g. poslance (Roškarja!), če bi ne mogla vlada nastopiti proti ostudni pisavi Štajerca, Narodnega Lista in Slovenskega Naroda...“ In čujte, strah in groza: „G. drž. poslanec da navodila v teh vprašanjih.“ Zdaj je pa po nas! O vi pasji dnevi, o ti blažena Pasja vas, ki si porodila veleuma Tučmana!

Pragersko. (Uboj.) Dne 14. t. m. so nešli žandarji v kupu slame posestnice Grundner truplo 19letnega želarskega sina Mihala Kropiča, ki so ga že dva dni pogrešali. Orožniki so dognali po raznih znamenjih, da je bil Kropič ubit in so tudi že zgrabili morilca v osebi dninarja Franca Godeca iz Majšperka ter ga izročili sodnji. Dognalo se je, da so fantje zvečer popivali v Malenškovi gostilni in se potem zunaj stepli, pri čemur je Godec s težkim krepelcem udaril Kropiča po glavi ter ga ubil. Potem ga je skrtil v slamo.

Sv. Bolfenk pri Središču. Z možnarjem za streljanje proti toči se je usmrtil dne 14. t. m. viničar nemškega viteškega reda Marcin Puklavc. Pravijo, da zaradi domačih prepirov.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 16. t. m. je udarila strela v neko hišo, ki je popolnoma zgorela. Pogorelec je imel vso obleko na podstrešju in si ni mogel ničesar rešiti. — Dne 14. t. m. je zadel mrtvoud viničarja Jožefa Koroša, Ubožec je dne 17. t. m. umrl.

Pri Sv. Trojici v Slov. Gor. se je naselil praktični zdravnik g. dr. Alojz Kraigher, zavedni Slovenec.

Sv. Anton v Slov. Gor. 15. VIII. 07. Včeraj smo naleteli na prvi mehki grozd na stari trti. Tedaj pred „Veliko mašo“, kar nam po starih pravicah napoveduje za letos dobro kapljico.

Sv. Rupert v Slov. Gor. Pred približno poldrugim letom so se baje nabirali v našem okraju po občinskih in župnijskih uradih podpisi za slovenski poštni pečat pošte Sv. Lenart v Sl. Gor. Kako da je dotična zadeva zaspala spanje pravičnih??

Sv. Lenart v Slov. Gor. 11. t. m. je bila tukaj primicija g. Krambergerja. Značilno za naše „narodne gospode“ je to, da si niso upali niti iz župnišča niti iz zvonika obesiti slovenske trobojnice! Menda pripravljajo na ta način tla za kompromis za volitve v okrajni zastop, kakor je v novjšem času slišati. In potem še naj človek ne dvomi nad njih narodnostjo!

V Muri utonil je pri Nemški Bistrici 40letni delavec Lovrenc Žunkovič od Sv. Lovrenca na dravskem polju.

Sv. Jakob v Slov. gor. Minoli teden so vlomili do sedaj neznan tatje v trgovino g. M. Znanerja ter odnesli s seboj nekaj blaga in registrirano blagajno, to so razbili ter se polastili nje vsebine; k sreči je bila v njej le mala svota. — V nedeljo dne 18. avgusta se je vršila povodom rojstnega dne cesarjevega v gostilni g. M. Peklarja ljudska veselica s petjem, godbo, šaljivo igro in plesom. Vsi prostori so bili do zadnjega kotička napolnjeni; radi tega je bil čisti dobiček, ki je namenjen v prid tukajšnje uboge šolske mladine, precejšen. — Kmalu se nam bodo vremena zjasnila!

Pri občinskih volitvah v Cršaku ob Muri so zmagali Slovenci.

Na deželni sadjerejski in vinorejski šoli v Mariboru je bilo koncem minolega šolskega leta, ki so ga končali predzadnjo soboto, 48 učencev, seveda po veliki večini Slovencev.

V Mariboru je umrl dr. Edvard Glantschnigg dne 15. t. m. po daljši bolezni v 68. letu starosti. Bil je brat vrlega slovenskega narodnjaka, že umrlega dr. Glančnika v Mariboru. Edvard je bil izdajica svojega slovenskega rodu, teptalec materskega jezika, svoj čas strasten bojevnik proti Slovincem.

Sv. Duh pri Lučanah (okraj Arvež). (Učiteljska služba.) Pri Sv. Duhu je razpisana učiteljska služba s prostim stanovanjem, pohištvo, perilom in kurjavo. Prošnje se morajo vložiti do 15. septembra.

Wratschko je padel!

Gornjeradgonski okrajni zastop po 17 letih prišel v slovenske roke! Po vroči bitki včeraj 21. in danes 22. avgusta združeni Slovenci vrgli izdajico Wratschka in njegove pajdaše! Ob pol njih smo

dobili brzovjavo: **Gornja Radgona 22. avg. Nemčursko obmejno trdnjavo slovenski kmetje danes razdjali. Navdušenje nepopisno. — Slava Vam, zavedni slovenski kmetje!**

Obsojeni „fajerberkarji“. Nekteri člani ptuj-ske požarne brambe so se obnašali pri svojem povratku od velikega požara v Mihovcih skrajno surovo in razžaljivo. Gosp. B. Zafošnik, uradnik banke Slavije, je tožil dva teh nemških junakov in sta bila vsled tega trgovec Gvidon Högenwart, lastnik tvrčke Lepoža na 20 kron odnosno na dva dni zapora, gostilničar Friderik Stromayer pa na 10 kron, odnosno 24 ur zapora in v povračilo vseh tožnih stroškov obsojena. Heal!

Občinske volitve v Ptuj se vrše meseca septembra, začeni s 26. sept. t. l.

Družba Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje na svojih šolah v Trstu dve novi provizorični učiteljski mesti, ki jih je nastopiti pričetakom prihodnjega šolskega leta. — Prošnje opremljene z dokazili o starosti, prebitih študijah in izpitih naj se vložijo do konca t. m. pri družbinem vodstvu v Ljubljani.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Nemški zagrizenci v Celovcu. Celovski župan Neuner je sklenil, da ob priliki prihoda cesarjevega na mestnih poslopih ne izobesi frankfurtarskih zastav. To pa so mu hudo zamerili drugi mestni očetje in so v seji sklenili, da se povsod razobesijo frankfurtarice. Posebno se je repenčil nad županom nek dr. Martinek, kakor ime kaže, gotovo „polnokrven“ Nemeč. Uboge reve, ki drugače ne znajo kazati svojega nemštva!

Sinčaves. (Strela udarila.) Pri nevihti dne 7. avgusta udarila je strela v skedenj posestnika g. Mat. Ražuna v Št. Lovrencu. Skedenj je bil poln krme in žita. Posestnik je bil sicer zavarovan, a vendar trpi vsled te nesreče veliko škodo.

Železna Kapla. (Požar v papirni tovarni.) V papirni tovarni (g. Krieghammerja popred Engländer) nastal je dne 7. t. m. ob 1. uri po noči požar, ki je upepelil vse poslopje razun hiše, kjer stanujejo vodja in uradniki. Vsa zgradba ni bila dosti moderna, zdaj pa je upati, da nastane novo, lepo, primerno tovarniško poslopje.

Obre. (Toča.) V sredo 7. t. m. zadel je ob vznožju Obrskih gora ležeče vasi hud udarec. Toča je prizadela vasem Šmarten, Štefan, Obre, Grebinj in po gorah hudo škodo. Ajda je vsa uničena, trpel bo tudi oves, ki je na polju pol zmlačen. Ljudje se tudi letos niso zavarovali zoper točo, ker ni bilo nobenega agenta blizu in niso vedeli, kam se obrniti.

Cesarski manevri na Koroškem bi bili skoraj odpovedani in sicer zaradi legarja na Kranjskem. Vendar se bodo manevri vršili. A udeležil se ne bode vaj domobranski polk št. 27. iz Ljubljane. Namesto tega stopi domobranski polk št. 5.

Kranjsko.

Sokolski dom nameravajo si sezidati v Postojni na Notranjskem.

V pokoj stopi g. Rihard Dolenc, vodja kmetijske šole na Grmu, dne 1. novembra.

„Slovenska Sokolska Zveza“ je imela svoj letni občni zbor minoli četrtek 15. t. m. v Ljubljani. Bil je jako dobro obiskan in občni zbor se je zvršil dostojno slovenskega Sokolstva. Za leto 1908. so izvoljeni: za starosta brat dr. Ravnihar, za I. podstarosta brat dr. Rybač, za II. podstarosta brat dr. Serbec, za načelnika brat dr. Mur-nik, za tajnika brat Kajželj, za blagajnika brat Vesel in za zapisničarja brat Bukovnik. Sklenilo se je za leto 1908. pobirati letni prispevek od članov samo 70 vin. — V zvezi je danes 29 sokolskih društev s 3152 člani in 676 telovadci. — Popoldne je napravilo Sokolstvo izvrstno uspel izlet v Domžale, v to slovensko postojanko, v katero se zaletavajo nemški kragulji — brezuspešno. Tudi izlet se je zvršil dostojno in mirno.

Požar je uničil minolo soboto blizu Ilirske Bistrice 9 poslopij. Zažgali so otroci.

„Trgovsko-obrtno zadrugo“, kreditni zavod za trgovce in obrtnike, osnujejo v Ljubljani. S tem je storjen važen korak v napredku slovenskega trgovstva in obrtništva na Kranjskem.

Klerikalci in Ciril-Metodova družba. Minolo nedeljo 18. t. m. je sklical fajmošter Zabukovec v Jesenicah na Gorenjskem zborovanje tamošnje Ciril-Metodove podružnice, in — kakor poročča „Slovenec“ — vsi klerikalni odborniki so odložili svoja mesta ter sklenili razpust podružnice, češ, da v družbi, v kateri „vladajo liberalci“, ne morejo sodelovati. Opozarjamo, da na Jesenicah obstoji družbini otroški vrtec in je torej tam podružnica potrebna. Ali se naj vodstvo družbe radi takega postopanja klerikalcev razburja? Ne! S tem večjo vnemo naj se posveti napredku otroškega vrtca ter naj gleda, da se ustanovi na Jesenicah nova podružnica!

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev ima svojo 19. glavno skupščino dne 24., 25. in 26. avgusta v Radovljici na Gorenjskem. Razpravljalo se bo o sledečih vprašanjih: slovensko združništvo in sodelovanje učiteljstva pri njem; neizmernost prostora in časa; roditeljski večeri; naše šolstvo; poročilo o posvetovanju delegatov glede snovanja avstrijske slovanske učiteljske zveze; na delo med ljudstvo! Kakor videti, je program jako obsežen; mi želimo, da slovensko učiteljstvo na tem zborovanju zavzame odločno stališče baš glede prvega in zadnjega vprašanja. Splošno pa želimo zborovanju najlepši moralni uspeh! Slovensko učiteljstvo naj vrlo koraka naprej na začrtani poti prosvete in gospodarske povzdige naroda!

Primorsko.

Narodna delavska organizacija v Trstu. Dne 18. t. m. se je zbralo okrog 1000 delavcev v „Narodnem domu“ v Trstu, da si osnujejo slovensko delavsko organizacijo. Bil je to prvi občni zbor. G. Godnik kot predsednik pripravljalnega odbora omenja, da so zadnje državnozbornske volitve dale narodnim delavcem povod, da se ustanovi novo društvo. C. kr. namestništvo je pravila potrdilo.

G. učitelj Engelman Vinko poročča o delovanju pripravljalnega odbora. Prvikrat se je vršil sestanek v Rojanu dne 29. maja 1907., kjer se je sklenilo, da se prirejajo shodi po vsej tržaški okolici in tudi v Trstu. Bilo je 17 dobro obiskanih shodov.

Sprejme se g. dr. Slavika predlog, naj se § 2 društvenih pravil spremeni v toliko, da se delokrog društva razteza razun na Primorsko tudi na Koroško, Kranjsko in Štajersko, ker bi se samo s tem dalo ustvariti veliko in močno društvo.

Nato se vzklicno izvoli predsednikom gospod dr. Josip Mandič v Trstu. Njegova oseba nam jamči, da bo društvo procvitalo.

Pojdimo za občinami Gornjegrajskega okraja!

(Konec.)

Izjavljamo se v smislu pravilno sklenjene 6. rezolucije zaupnega shoda občinskih funkcionarjev (županov, svetovalcev, odbornikov in tajnikov) Gornjegrajskega okraja z dne 24. V. 1906, da smatramo vse državne in deželne urade ter njihove uradnike, ki pačijo naša slovenska imena, kvarijo naš jezik ter nočejo z nami v slovenskem jeziku uradovati ter se ne ozirajo na naše zakonite zahteve, za prouzročitelje nemirov in prekucij v državi, ki znajo v nedoglednem času nastati ter izjavljamo, da so nam naše politične pravice, med katere spada tudi ravnopravnost slovenskega jezika, svete.

Mi hočemo in zahtevamo, naj nam daje državna uprava z vsemi svojimi uradi in uradniki brez izjeme vselej in povsod lep izgled spoštovanja do vseh državnih zakonov, naj nam da ona v polni meri, kar nam gre po zakonih in človeških pravicah, saj tudi naši občani odrajtujejo državi zvesto svoj davek in ji dajejo svoje sinove v vojake.

Zavedajoč se svojih zakonitih pravic, prosimo in zahtevamo:

Visoko c. kr. finančno ministerstvo na Dunaju blagovoli vse tu na-

štete in druge tu neznane nezakonitosti pri vseh tu naštetih c. kr. finančnih uradih memudoma odpraviti dati ter odrediti, kar je treba, da se ne bodo več ponavljale, osobito

da se napravijo povsod zraven nemških javnih napisov na prvem mestu in sicer z jednako velikimi črkami tudi slovenski javni napisi;

da se samonemški uradni pečati nadomestijo z dvojezičnimi, z jednako velikimi slovenskimi črkami;

da se uvedejo samoslovenske tiskovine;

da se bode z vsemi slovenskimi občinami od teh uradov vedno levslovenskem jeziku dopisovalo, uštevši tudi slovenske naslove in natiske na kuvertih;

da bode vsak c. kr. finančni uradnik oziroma pomožni uradnik popolnoma zmožen slovenskega jezika ne samo v govoru, temveč tudi v pisavi v smislu slovenske slovnice.

Te naše zakonite zahteve se strinjajo in vjemajo popolnoma tudi z vzvišenim geslom Njegovega Veličanstva našega premilestljivega cesarja Franje Josipa I.:

„Z združenimi močmi!“

Županstvo občine Kokarje dne 20. X. 1906.

Župan:

Jernej Šestir.

Županstvo trg Mozirje dne 21. X. 1906.

Župan:

Ivan Ovcjak.

Županstvo trga Ljubno dne 26. X. 1906.

Župan:

Fr. Juvan.

Občinski urad Luče dne 20. X. 1906.

Župan:

Janez Kaker.

Županstvo Solčava dne 1. XI. 1906.

Župan:

Rok Robnik.

Županstvo trg Rečica dne 22. 10. 1906.

Župan:

Franc Rakun.

Županstvo Nova Štifta dne 9. XI. 1906.

Župan:

Jakob Savinšek.

Županstvo trg Gornjigrad dne 9. XI. 1906.

Župan:

A. Kolenc.

Županstvo Bočna dne 18. XI. 1906.

Župan:

Anton Levar.

To so zlate besede, polne zavednosti. Naj jim sledi najlepši uspeh! Pojdimo za občinami Gornjegrajskega okraja!

Zadnja poročila.

Mednarodni shod socijalne demokracije se vrši od dne 18. t. m. v Stuttgartu. Navzočih je do 1000 zastopnikov raznih organizacij vseh narodnosti.

Na Hrvatskem še novi ban, ali kakor ga Hrvatje imenujejo, komisar Fuček-Rakocaj vedno ni našel ljudi, ki bi hoteli z njim vladati. Na cesarjev rojstni dan 10. t. m. so Zagrebčani priredili celo hrupne demonstracije proti Fučku, da je komaj v vozu ubežal pred množico.

Na Ruskem je toženih 169 članov I. dume (drž. zbora), ki je bila, kakor znano, vsled svojega „puntarskega“ značaja razpuščena. Toženi so zaradi oklica, ki so ga izdali v Viborgu na Finskem na ruski narod, naj konečno ubije samodržstvo na Ruskem in naj si pribori svobodo in pravico. Obravnava proti obtoženim se začne baje 6. novembra t. l.

C. k. poljedelsko ministerstvo je dalo Združni Zvezi v Celju za leto 1907. podpore 6000 K.

Štajerski deželni zbor bo sklican — kakor prihajajo najnovejše vesti — na dan 16. septembra. — Istrski, tržaški, tirolski dež. zbori se ne skličejo. Tudi kranjski deželni zbor se najbrž ne skliče, a še ni sklenjeno.

Volitev volilnih mož v pridobninsko komisijo za celjsko glavarstvo se vrši dne 3. in 4. septembra t. l.

V Maroku v zahodni Afriki so se domača plemena uprla proti Evropejcem, ki so tamo naseljeni in nekaj teh je bilo tudi ubitih. Zato sta v imenu evropskih „velesil“ Francoska in Španska poslali svoje vojake tja in vojska med domačimi in francoskimi vojaki je precej huda. Mnogo mrtvih in ranjenih je že na obeh straneh. — Ob istem času, ko se tam koljejo, pa zboruje v Hagu na Nizozemskem kakor v zasmeh — shod za svetovni mir.

Poslanec Vinko Ježovnik priredi shod volilcev dne 1. septembra pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu (pri Lučanah). Dne 15. septembra ima shod v Mislinji.

Poslanec Franc Roblek priredi shod volilcev dne 8. septembra v Št. Jurju ob Taboru. — Shode priredi tudi v Višnjivasi in na Kalobju. Kedaj, naznanimo pravočasno.

Velik kmečki shod se vrši dne 15. septembra v Gradcu. Pride tudi vodja nemških agrarcev Peschka.

Nadvojvoda Friderik je dne 16. t. m. prevzel vrhovno poveljstvo avstrijskega domobranstva.

VI. mednarodni shod družbe proti jetiki se vrši od 19. do 21. septembra t. l. na Dunaju.

Žrtev hujskanja. Dr. Frank, najneznačajnejši hrvatski politik, hujska s svojo „čisto stranko prava“ hrvatsko ljudstvo proti Srbom. Kake sardove to rodi, kaže naslednje: Minolo nedeljo je nekaj takih nahujskanih kmetov napadlo par srbskih deklet, ki so imele v laseh trakove s srbskimi narodnimi barvami, (ki so iste, kakor naše slovenske!). Ko je orožništvo napadalce odrinilo, so ti padli po orožništvu. To je pa streljalo. Eden ranjenih je že umrl, dva druga pa se borita s smrtjo. Žalostno je, če hujska Slovan (kar pa dr. Frank po svojem delovanju ni!) Slovana proti Slovani!

Shod narodne stranke v Rogatcu se vrši dne 1. septembra t. l. ob 10. uri dop. Govorilo se bo v prvi vrsti o gospodarskih vprašanjih. Več prihodnjih.

Gregorčičeva slavnost v Mozirju v nedeljo dne 25. t. m. obeta biti jako lepa. Govori g. jur. Lesničar, član „Prosvete“, o Gregorčiču. Savinčani, Zadrečani in Šaleščani, v nedeljo v Mozirju.

Vzorna pravila za izobraževalna društva je založila „Akademija“ v Ljubljani. Dobi se po 5 izvodov za 50 vin. pri društvu.

Železničarski tihi odpor (pasivna resistenca) se bo začel na jesen ob času prevažanja poljskih pridelkov.

V Afriki vre. Med tem ko v severo-zapadnem delu Afrike vedno bolj narašča punt domačinov proti tujcem, Evropejcem, so se tudi hotentotska plemena na jugu pod vodstvom že znanega Jakoba Marenga začela puntati proti Nemcem. Pričakovati je tudi tam hudih bojev.

Umrla je na Bregu pri Celju sinoči 21. t. m. ob polnoči gospa Ana Radejeva, veleposestnica, v 56. letu starosti.

Češki deželni odbor je včeraj sklenil vlado pozvati, naj skliče češki deželni zbor.

Šestnadstropna hiša se je podrla v Parizu. 12 delavcev je bilo takoj mrtvih, 3 težko ranjeni.

Novi sultan v Maroku. V tej državi zahodne Afrike, o kateri se zadnji čas toliko govori, je prišlo končno do pravcatega punta. Nasproti dosedajšnjemu sultanu je proglasilo mnogo plemen sultanovega brata Mulej Hafida za sultana. Marokanci hočejo izgnati vse Evropejce. Novi sultan baje že z veliko vojsko koraka proti Kazablanki. Pričakovati je torej velikih bojev.

Cesar je potrdil preosnovno vojaškega generalnega štaba. Baje izidejo v kratkem tudi odredbe glede reform v vojaštvu sploh.

Pobožna obrt. Zopet se bo nek pater Stanet obogatil za kakih 600 kron. Na Trsat gre poseben vlak romarjev. Vsak romar mora plačati patru Stanetu za vožnjo 7 kron, dočim ima on odrajtati južni železnici samo 5 kron 80 vin. Če se udeleži romanja 500 ljudi, ima ubogi pater 600 K v žepu. Pa saj pri gospodih to ni goljufija!?

Za državnega pravdnika v Mariboru je imenovan dež. sodni svetnik dr. Viktor Verderber.

Pri občinskih volitvah v Stoprcah (ptujski okraj) dne 19. t. m. so zmagali Štajerčevci. Cel volilni akt, razpis volitev, razpoloženje volilnih imenikov ter razglas volitev — vse je bilo protipostavno. Razglasile so se volitve n. pr. še le 9 dni pred 19. t. m. namesto 14 dni prej, kakor zahteva posteva. Ker so Slovenci videli, da volitve vsled tega morajo biti ovržene, zato jih niti tretjina ni šla volit. **Vložen je priziv, kateremu se bo moralo ugoditi** — in, gospodje Štajerčevci, Vaše slave bo vseeno kmalu konec. «Štajerc» pa bo zopet pisal: «Sijajna zmaga naprednjakov».

Gospodarski paberki.

Ali se naj prijemajo kunce (domači zajci) za ušesa?

Mnogi imajo grdo navado, da zgrabijo kunca, če ga hočejo vzdigniti, meni nič tebi nič za ušesa, kakor da je tako ravnanje za kunca zabava. Mnogi mislijo, da to kunca prav nič ne boli. Mar menijo ti ljudje, da je narava dala kuncem zato dolga ušesa, da služijo človeku za držaj, če si hoče kunca ogledati ali ga hoče komu pokazati? Nobene živali ni na svetu, katere ušesa bi bila ustvarjena za različne poskuse moči. Kdor prijemlje kunce za ušesa, zasluži, da se ga obesi za ušesa in se ga pusti nositi tako cel dan težo celega telesa.

Če dvigneš kunca za ušesa, ga to boli, posebno kunca z dolgimi, lahko gibljivimi ušesi. Tudi opazujemo, da pri kuncu, ki ima nakvišku stoječa ušesa, če se ga večkrat na tak način muči, začnejo po času ušesa na stran viseti in tako zgubi tak kunc posebnost svoje pasme. Ker dviganje za ušesa kunca boli, zato brca; s tem se pa bolečina še le poveča. Če se kunc, ki si ga za ušesa dvignil, ne gane, je to znamenje, da vsled bolečine sploh nič več ne čuti. Kunci, katere večkrat za ušesa dvigaš, postanejo strašljivi in če se jim približaš, se ti poskrijejo. Če hočeš kunca vzdigniti, primi ga na hrbtu in zagrablji zraven čim največ kože; težkega kunca dvigni z obema rokama. Le tako si boš vzgajal res ljubke in lepe kunce. Dviganje za ušesa pa mora opustiti vsakdo, kdor ima le količkaj sočutja v sebi. Sočutja pa ne smemo imeti samo do ljudi, ampak tudi do živine.

Koliko je vredna dobra travniška brana?

Še vedno so kmetje na svetu, ki skomizgnejo z ramami, če jim govoriš o travniški brani, in o njeni veliki važnosti za dobro gojenje travnikov. Travniška brana nima samo odstraniti mahu, ampak ona odpira zemljo, da morejo v njo zrak, svetloba in toplota. Zato lahko po pravici imenujemo travniško brano — plug za travnik. Travniška brana izdere prhka, od miši najedena in na pol zgnila travna debelca in tako omogoči novo tvoritev korenin na starih korenskih debelcih. Ker se travniška tla z brano odprejo, lahko izhlapi tudi nepotrebna voda. Če brano pravilno uporabljaš, zravnaš tudi krtovine ter tako ovaruješ kose ali pa omogočiš uporabo kobilnic. Dobro travniško brano pa lahko uporabiš tudi za ravnanje njiv in za to, da pripravljaj njive za sejanje s sejalnim strojem dalje za brananje njiv s krompirjem, za podbrananje semenja, za brananje ozimin itd. Umni gospodar torej ne pusti rjaveti travniške brane v kakem kotu, ampak jo rabi na travniku in na njivah, tako da se mu hitro izplača. Izračunalo se je, koliko približno daje haska travniška brana: v štiri enake dele razdeljen travnik je dal: 1. del: nebranan in negnojen 377 kg sena; 2. del: nebranan, a gnojen (s Tomaževo žlindro in kajnitom!) 833 kg sena; 3. del: branani, a ne gnojen 770 kg sena, in 4. del: branani in gnojeni 1563 kg sena. Iz tega je jasno razvidno, kako velikega pomena je brana tudi za travnik; najboljše je, če jo rabiš v jeseni in zgodni spomladi, ko še ni začelo zele neti. Rabiti jo moraš vsako leto.

Po „Prakt. Gosp.“

Izvoz in uvoz živine v Avstriji

je znašal, kakor kaže pravkar izdana statistika, v prvem polletju 1907:

Izvoz:		kosov	22.090
volov		1.854	
bikov		8.133	
krav		6.430	
jalovcev		1.511	
telet		19.936	
ovac		2.530	
prašičev		5.622	
svežega mesa	metr. cent.	5.622	
mesnih izdelkov	„ „	5.085	

Uvoz:		kosov	5.337
goveje živine		1.603	
ovac		1.001	
prašičev		286	
svežega mesa	metr. cent.	286	
mesnih izdelkov	„ „	1.447	

Iz teh števil je razvidno, da je znašal naš izvoz živine za 54.543 kosov več nego uvoz, ter izvoz mesa za 7974 met. centov nego uvoz. Dalje je iz tega razvidno, da imamo torej

sami dovolj živine ne le za svojo potrebo, ampak da je lahko pri trezni agrarni politiki še mnogo, posebej goveje živine, izvažamo.

Razne novosti.

Pretepanje med zakonskimi ni vzrok za ločitev zakona. Tako je razsodilo najvišje sodišče češ, da tepena žena nima pravice zahtevati ločitve zakona, ako je s svojim vedenjem dala povod za pretepanje.

Drugi avstrijski zadružni shod se vrši prihodnje leto.

Shod jugoslovanskih časnikarjev se bo vršil najbrže sredi meseca septembra v Zagrebu ali Dubrovniku.

Bivši katoliški duhovnik se sme ženiti. Najvišje sodišče je razsodilo, da je zakon bivšega katoliškega duhovnika veljaven.

Za Strossmayerjev spomenik se je že nabralo nad 35.000 K.

Smrt oderuha. V ogrski občini Kikillő pri Brašovi so se vaščani dogovorili, da ubijejo milijonarja Szillagya, ki jih je strašno odiral. Izvlekli so ga iz hiše na cesto, ga s palicami ubili ter privlekli truplo pred cerkev, kjer so župniku zapretili, da ga ne sme pokopati.

III. jugoslovanska umetniška razstava bo o Božiču v Zagrebu. I. je bila v Belemgradu, II. v Sofiji, III. bo letos v Zagrebu in IV. bo prihodnje leto v Ljubljani.

Mednarodni shod časnikarjev se vrši letos v Bordó na Francoskem 24. in 25. septembra.

Bogat revež. V dunajsko bolnico so sprejeli raztrganega in hudo bolnega moža, ki je umrl, preden so zvedeli za njegovo ime. V njegovih cunjah so našli 90.000 K v nemških, francoskih in ruskih zlatih.

Boj med orožniki in kmeti. V vasi Kale v Dalmaciji je na semnju hotel neki kmet razorožiti orožnika. Napadenemu je prišel na pomoč postajevodja, ki je razparal kmetu z bajonetom trebuh. Oče tega kmeta, 80 letni starček, je napadel postajevodja, ki pa je tudi njega z bajonetom smrtno ranil. Mladi kmet je umrl na potu v bolnišnico. Vaščani so se hoteli nad orožnikoma maščevati ter so ju znova napadli. Pri tem sta orožnika ranila še osem oseb.

Nežni spol. V Bojnaču na Ogrskem je brivca Hoffmana njegova žena ubila s sekuro. V Aradu so potegnili iz vode strašno razmesarjeno moško truplo. Dognalo se je, da je truplo kmeta Dane, ki ga je njegova žena vsled prigovarjanja svoje matere v spanju ubila in vrgla v vodo.

Društvene vesti.

„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju je otvorilo dne 11 t. m. na kegljišču v „Skalni kleti“ kegljanje na dobitke, ki je spojeno z veliko ljudsko veselico, ki se bode vršila dne 1. septembra v „Skalni kleti“. — Kakor kaže tozadevna kegljavska lista, je dosedaj poskušalo svojo spretnost in srečo na kegljišču že mnogo kegljavcev, vendar se je bati, da pride vsaj nekoliko spreten kegljavec, ki bode zlahka pridobil vse tiste lepe dobitke v kronah po 25, 20 in 15 K — ki jih je društvo namenilo za najboljše lučaje. Opozarjamo toraj vse spretnke kegljavce na to lepo priliko!

Gasilno društvo v Cezanjecih priredi v nedeljo, 25. t. m. popoldne ob 5. uri v gostilni g. Ivan Slaviča na Kamenščaku tombolo. Čisti dohodek je v nabavo gasilnega orodja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sporoča, da se je nabralo v družbine nabiralnice v času od 1. januarja do konca julija 1907: januarja 15 K; februarja 5 K; marca 80 K; aprila 10 K; majnika 3877 K; junija 15 K; julija 9141; skupaj 255 K 18 h.

Prilagamo današnji številki prospekte g. H. Volka, lastnika kemične pralnice v Šoštanjju, ter priporočamo to tvrdko vsem narodnjakom najtopleje.

Izkaz posredovalnice

„Slovenskega trgovskega društva v Celju“.

V službo se sprejme: 1 pomočnik špecerijske stroke, 1 prodajalka in 1 vajenec.

Službo išče 1 pomočnik špecerijske in železninske stroke.

Posredovalnica deluje za delodajalce brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Sokolska slavnost v Žalcu 4. avgusta.

Spominski zrebek je zabilo v drog našega sokolskega prapora tudi „Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah; kar se v zahvali pomotoma ni označilo.

Odbor „Sokola“ v Žalcu.

Izkaz

prispevkov za Malenšek-Velki-jev nagrobni spomenik.

Darovali so: I. Šolski okoliš čadramski: 1. Občina Oplotnica: a) V Oplotnici je nabral g. Jonke Fr. ml. 100 K, b) v Brezju g. Sparovic Franc 970 K, c) v Koritnem g. Kvas Simon 930 K, č) v Čadramu g. Obrul Anton 850 K,

d) v Markečici g. Steinacher Karol 6'40 K, e) v Malahovni g. Golčer Franc 2'80 K, 2. Občina Osko: nabiratelj g. Leskovar Alojz 11'54 K, 3. Krajni šolski svet Čadram 30 K. — II. Zunanji darovalci: 1. Gospa Skaza Matilda, učiteljova soproga v Velenju, 30 K; 2. Pri zborovanju „Konjiškega učit. društva“ se je nabralo 16 K; 3. G. Kovačič I., učitelj pri Sv. Trojici v Slov. g., 10 K; 4. Cenj. učiteljstvo slov. šole v Vitanju 6 K; 5. G. Koser Rudolf, učitelj v Vitanju, še posebej 5 K; 6. G. Zdošek Iv., nadučitelj v p. v Celju, 4 K; 7. G. prof. Koprivnik Iv. v Mariboru 2 K; 8. G. Serajnik Lovro, nadučitelj v p. v Konjicah, 2 K; 9. G. Presker Jožef, trgovec v Zrečah, 2 K; 10. Gdč. Kralj Marija, zač. vpok. učiteljica v Slov. Bistrici, 2 K; 11. G. Javornik Franc, rudar v Veitschu, 1 K. Skupaj 258'24 K. Vsem cenjenim darovalcem: Srčna hvala!

Zajedno naznanjam, da se bode slovesno odkritje in blagoslovljenje spomenika vršilo v nedeljo 25. avgusta t. l. ob treh popoldne. — Sosedni cenj. tovariši in tovarišice ter prijatelji šole in učiteljstva se k udeležbi vladno vabijo; tokrajno učiteljstvo pa polnoštevilno pričakuje

Anton Brumen, nadučitelj.

Čadram, dne 4. avgusta 1907.

Trgovski pomočnik ali prodajalka

resnobne dobe, nemškega in slovenskega jezika zmožen, vodstva navadne knjige in dopisovanja vešč, se sprejme kot prva moč ali kot obrtni upravitelj ali upraviteljica za trgovino z mešanim blagom na deželi. — Prednost imajo, ki se morejo z več spričevali izkazati. Vstop koncem septembra t. l. — Plačilo po osebni pogodbi. — Istotam se tudi sprejme **1 učenec** iz dobre hiše, računstva in pisanja vešč. Več pod „Južno-Štajersko“ št. 300 na upravnistvo tega tista.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 17

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Izjava.

Razni nemški listi in „Štajero“ so razširjali vest, da je gospod c. kr. davkar Simon Wutt blagajnik brežiške Čitalnice. Podpisani izjavino, da to ni resnica, ker je pri letošnjem občnem zboru bil izvoljen blagajnikom gospod Miha Balon, veleposestnik v Brežicah.

Čitalnica v Brežicah, dne 14. avgusta 1907. J. Supan, t. č. predsednik. B. Kunej, t. č. tajnik.

Hiša,

zraven 4 arala zemlje, obstoječe iz njiv, gozdov, sadovnjakov, je na prodaj, 10 minut od trga. Cena 4000 kron. —

Nadaljno se izve pri: Josip Šraml-u, kovaškem mojstru v Smarju pri Jelšah.

Sprejme se na hrano in stanovanje gospodična

ki želi kako šolo obiskovati v Mariboru, pri boljši mali družini. Naslov se izve pri upravnistvu tega lista.

Izjava.

Če ravno sam nisem vedel ničesar, govoril sem nekaterim ljudem tako, kakor da bi mi bilo znano, da se je g. Franc Kurnik, veleposestnik v Srednjem Gasteraju, udeležil uboja Janeza Škofa.

Pripoznavam zato javno, da so bile vse moje tozadevne besede zgolj izmišljene.

Zahvaljujem se obenem g. Francetu Kurnik, dami je pri priliki kazenske razprave U 601/7 pri c. kr. okrajni sodnji Sv. Lenarta blagodušno od pustil moj čin.

Jurij Rettenbacher

posestnik v Zg. Gasteraju.

Kdor želi kupiti zalo in veliko posestvo

tudi veliko sadnega drevja; sta 2 zidani hiši, 1 lesena, 2 kozolca, hlev za živino; redi se lahko 14 glav živine; je še več gospodarskih poslopij. — Proda A. Juteršek, gostilničar v Ljubečni pri Celju.

Dobro vpeljana gostilna

se prodaja pod ugodnimi pogoji; lepa hiša z 2 nadstropji, 7 sobami, 2 kuhinji, kleti, lednica in drugi prostori; zraven 5 1/2 or. njiv in travnikov; lep zidan hlev za 12 konj in in kozolec. Pripravno tudi za trgovino. Kdor ima veselje do gostilne na deželi, naj ne zamudi prilike. Vse je tik ceste eno uro od Celja, in se veliko izproda, ker je tam mnogo delavcev v opekarnah, prihaja mnogo voznikov, ker drži tam cesta na Vojnik in v Št. Jur in Teharje. Proda A. Juteršek, gostilničar v Ljubečni pri Celju.

Učenec za fotografijsko obrt

se takoj sprejme v uk starost od 16 let naprej; z dobrimi šolskimi spričevali; naslov pove upravnistvo „Narodnega Lista“ v Celju. Za odgovor naj se doda znamka za 10 vinarjev. Sprejme se tudi

že izučeni fotografijski pomočnik.

149 10-2

Zahtevajte v vseh tobakarnah!

Slovenci!

Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ v Celju.

148 21-2

Delavci se sprejmejo vsak čas za visoko plačo v premogovniku v Škalah, železniška postaja Velenje na progi Celje-Spodnji Dravograd. — Stanovanja na razpolago. 88 10-4

V mestu Mariboru se prodaja

hiša z gostilno

enonadstropna, na dobrem mestu, v bližini glavnega trga, zaradi rodbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. Več pove Ivan Veras, gl. zastopnik „Slavije“ v Mariboru, sodnijska ulica števil. 17. 138 3-1

148 2-1

Kot učenka

želi vstopiti v kako trgovino 19letno dekle, ki ima izvanredno veselje do trgovine in je vajena tudi drugih gospodinjskih opravil. — Ponudbe se prosijo pod „marljivaja in poštena“ št. 148 na upravništvo „Nar. Lista“ v Celju.

Velikanske kunce

(domače zajce), plemenske in mladiče, belgijske in francoske pasme ter one, ki so nastali vsled križanja teh pasem, oddaje po najnižjih cenah 153 5-1

Rud. Löwy
v Središču, (Spod. Štajer).

Kovačnica

152 pri cesti, kjer je vedno veliko dela se takoj odda. — Več o tem pove, **Davorin Pleterski**
■ Zdole, p. Videm. ■

Potrjim srcem naznanjamo vesm sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je Bogu Vsegamogočnemu zljubilo poklicati v boljše življenje našo iskreno ljubljeno mamico, oziroma ženo, sestro itd., gospo

Ano Radej vd. Novak

veleposestnico

po dolgi mučni bolezni, prevideno s svetimi zakramenti, v 56. letu starosti, dne 21. t. m. ob polnoči.

Pogreb predrage rajнке bo v petek, dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Bregu št. 28 na okoliško pokopališče, kjer se bode položila začasno v provizorično rakev.

Sv. maša zadušnica se bode brala v soboto, dne 24. avgusta ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Nepozabljivo rajnko priporočamo v blag spomin in molitev.

CELJE-BREG, dne 22. velikega srpana 1907.

Žalujoči ostali.

Med. unio.

Dr. Alojzij Krajgher

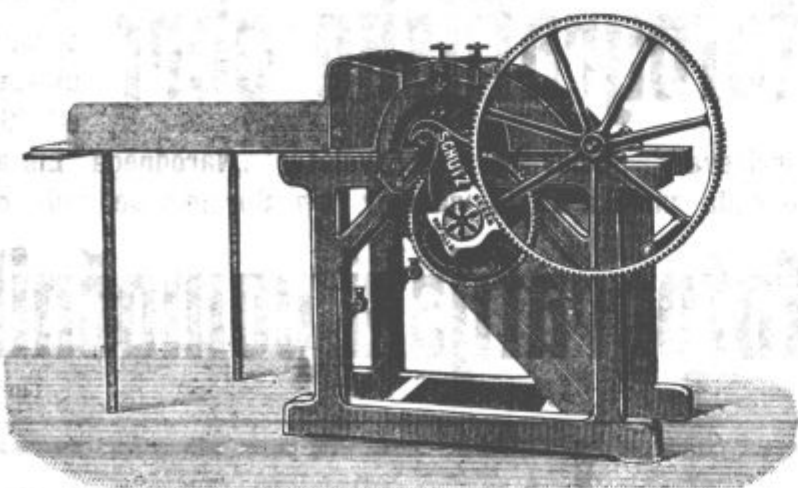
vljučno naznanja, da se je naselil kot praktični zdravnik 154 1

pri Sv. Trojici v Slov. gor. kjer ordinira v hiši gospe RESINSKY.

SVARILO

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na **R. STERMECKI, CELJE** debelo založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisiljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

Najboljše poljedeljske stroje, posebno pa

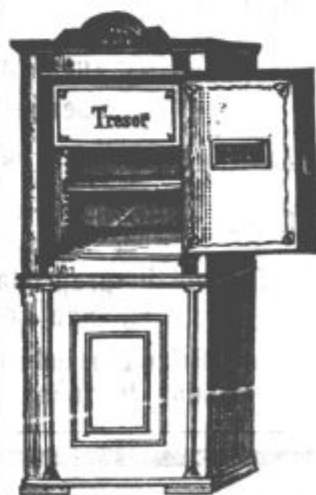
mlatilnice

za rabo na roko kakor na vitelj (gepelj), bodisi, da se isti goni z živino ali vodno močjo, kakor

čistilnice in razno drugo orodje priporoča

trgovina z železnino „**MERKUR**“, P. Majdič Celje.

Bogata zaloga traverz, cementa, vodovodnih cevi in naprav, cevi iz kamenščine, vozni in komatnih nepremočljivih plah.

Najboljše, zoper ogenj kakor tudi vlom varne

blagajne

po najnižjih tovarniških cenah.